

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

לפני כבוד הרשמת בכירה טל כהן אלימלך

התובעים: נופר אשר

נגד

הנתבעים: טרווליסט בע"מ

פסק דין

א. מבוא וטענות הצדדים:

עניינה של תביעה זו בהפרה נטענת של הוראות סעיף 30א לחוק התקשרות על ידי הנתבעת בכך ששלחה 25 הודעות פרסומת לתיבת הדוא"ל של התובעת וזאת בלא הסכמתה לקבלת ובניגוד להוראות החוק.

טענות התביעה:

1. החל מחודש ספטמבר 2019 החלה הנתבעת לשגר אל התובעת הודעות פרסומת ובסך הכל 25 הודעות בזו אחר זו, באמצעות דואר אלקטרוני, בלא שקיבלה לכך את הסכמתה מראש ובכתב של התובעת.
2. ביום 13.11.19 פנתה התובעת אל הנתבעת במכתב מפורש בעניין משלוח הספאם הטורדני.
3. הנתבעת הפרה את סעיף 30א(ה) (1) (ג) לחוק התקשרות הקובע כי על מפרסם מוטלת החובה ליתן הזדמנות סבירה למשלוח הודעת סירוב לקבלת ספאם באותו האופן שבו נשלחה הפרסומת.
4. הנתבעת אינה מציינת בהודעה הספאם כל כתובת דוא"ל תקפה שאליה ניתן לשלוח סירוב, בניגוד לסעיף 30א(ה) (1)(ג) הקובע כי: "...ואם דבר הפרסומת משוגר באמצעות הודעה אלקטרונית- כתובת תקפה של המפרסם.. לצורך מתן הודעת סירוב"- הודעות הפרסומת מציינות במפורש כתובת מסוג NO REPLY.
5. יתרה מכך, איתור כתובת הדוא"ל של הנתבעת לצורך משלוח סירוב התברר כמשימה קשה ומסורבלת, שכן ההודעות לא כוללות כתובת דוא"ל ואף לא טלפון של הנתבעת, ובנוסף, אפילו באתר האינטרנט של הנתבעת לא מצוין באף אחד מעמוד את כתובת הדוא"ל או את מספר הטלפון של הנתבעת.
6. הנתבעת מעולם לא שלחה, והתובעת מעולם לא קיבלה את הודעת הנתבעת כי פרטים שמסרה ישמשו לצורך משלוח דבר פרסומת, ההודעה המוצגת אינה כוללת תאריך- דבר המעלה חשד, בנוסף, ההודעה לא מראה לאן נשלחה לתובעת, האם לדוא"ל התובעת או למקום אחר, ואף אינה נושאת את שם התובעת ו/או כל פרט מזהה אחר של התובעת. ברור ונהיר כי הודעה זו היא פרי יצירה של הנתבעת לצורכי ההליך.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

7. עוד טענה התובעת כי לא קיימת חובה לחוץ על קישור אינטרנטי לביצוע הסרה, ובהתאם לפסיקה אין לחייב נמענים לחשוף את מכשיריהם לנזקים על לא עוול בכפם, ומשכך לא לחצה על לחצן ההסרה.
8. לטענת התובעת, הנתבעת הינה ספאמרית סדרתית אשר נתבעה בארבע הזדמנויות נוספות בתביעות ספאם מהעת האחרונה.

טענות ההגנה:

9. לטענת הנתבעת, התובעת הקפידה לשלוח את פנייתה הראשונה לנתבעת רק לאחר שנשלחו אליה מספיק הודעות על מנת ליצור תשתית לדרישה כספית נרחבת, ולא מיד לאחר שהתחילה לקבל אותן.
10. התובעת עשתה בעבר שימוש בשירותי הנתבעת ובמסגרת זו מסרה לה את כתובת הדוא"ל שלה.
11. ביום 05.08.19 פנתה הנתבעת בהודעת דוא"ל אל התובעת והודיעה לה כי בכוונתה לעשות שימוש בכתובת הדוא"ל שלה, לשם משלוח הודעות פרסומת, תוך מתן אפשרות לסרב לקבלת ההודעות ולמנוע את משלוחן מראש.
12. ככל הידוע לנתבעת, התובעת בחרה שלא לסרב לקבל בעתיד הודעות פרסומת ממנה.
13. התובעת ממהרת לייחס לנתבעת לשווא רצון להכביד על הנמענים להסיר עצמם מרשימת התפוצה שלה, בעוד שההיפך הוא הנכון- הנתבעת מעולם אינה מכריחה לקבל דברי פרסומת או מתעלמת בכל דרך שהיא מבקשות הסרה מרשימת תפוצה.
14. על מנת לוודא את ההסרה המדויקת של הנמען, מעדיפה הנתבעת כי הנמען יסיר עצמו במישרין ממסד הנתונים של חברת ההפצה, תחת הסרה ידנית, שאינה תמיד יעילה.
15. באשר לשם תיבת המייל של הנתבעת, מציינת הנתבעת כי שם התיבה הוא "NO REPLY" אולם כשמה היא- כל מי ששולח הודעה לתיבה זו, זוכה לקבל מענה אוטומטי המבקש ממנו לשלוח בקשתו לכתובת אחרת, אולם הנתבעת מטפלת בבקשות אלו, בכל אופן שהוא. התובעת כלל לא ניסתה לשלוח הודעה אל הנתבעת בדרך זו, ומשום כך כל טענותיה הם תיאוריה שאין לה אחיזה במציאות.
16. בנוסף, מציינת הנתבעת כי מסתבר כי תביעה זו הנה חלק מתחביב אותו פיתחה התובעת להגשת תביעות סדרתיות בנושא זה, וברור אם כך כי מדובר בתביעה אופורטוניסטית המהווה שימוש לרעה בהליכי בית המשפט במטרה לייצר רווח.

ב. דיון והכרעה

17. הודעות הפרסומת שקיבלה התובעת נשלחו אליה מטעם הנתבעת והם מהווים "דבר פרסומת", כמוגדר [בסעיף 30א\(א\)\(1\)](#) לחוק: "מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת".

הסכמה לקבלת דברי הפרסומת

18. [סעיף 30א\(ב\)](#) לחוק קובע: "לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות 19.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת;...". הנטל להוכיח הסכמה מפורשת מראש ובכתב למשלוח דבר פרסומת מוטל על התובעת. (רע"א 1621/16 MEGA ADVANCED MATHEMATICAL SYSTEM LTD נ' עו"ד עמית זילברג [פורסם בנבו] (14.6.2016)).

19. גם במקרה שבו התובעת לא הייתה נותנת הסכמתה לקבלת דברי פרסומת, לא הייתה לנתבעת מניעה לשלוח לתובעת את דברי הפרסומת לאור סעיף 30א.ג. סעיף זה עוסק באפשרות של מפרסם לשלוח לנמען דברי פרסומת ללא קבלת הסכמת הנמען בשלושה תנאים מצטברים כדלקמן:

20. "על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי מפרסם לשגר דבר פרסומת כאמור באותו סעיף קטן אף אם לא התקבלה הסכמת הנמען, בהתקיים כל אלה:

(1) הנמען מסר את פרטיו למפרסם במהלך רכישה של מוצר או שירות, או במהלך משא ומתן לרכישה כאמור, והמפרסם הודיע לו כי הפרטים שמסר ישמשו לצורך משלוח דבר פרסומת מטעמו, באחת הדרכים האמורות בסעיף קטן (ב);

(2) המפרסם נתן לנמען הזדמנות להודיע לו כי הוא מסרב לקבל דברי פרסומת כאמור, דרך כלל או מסוג מסוים, והנמען לא עשה כן;

(3) דבר הפרסומת מתייחס למוצר או לשירות מסוג דומה למוצר או לשירות האמורים בפסקה (1)."

21. לטענת התובעת, הנתבעת היתה רשאית לעשות שימוש בכתובת הדוא"ל של התובעת שמסרה לה התובעת, כאמור לשם הודעות פרסומת, וזאת מאחר ושלחה לה הודעה מקדימה על הכוונה לעשות כן, תוך מתן אפשרות לסרב לקבלת ההודעות ולמנוע את משלוחן מראש.

22. הנתבעת משתמשת בשירותי חברת דיוור "אקטיב טרייל" אשר מכרה לנתבעת רישיון לשימוש בתוכנה. הנתבעת לא קונה רשימות תפוצה לדיוור אלא בונה רשימות תפוצה שהיא אוספת בעצמה מרישום יזום של לקוחותיה לאתר. הלקוח המתעניין בשירותי הנתבעת (טיסה או חופשה) משאיר "ליד" - פרטים: שם פרטי ומשפחה, טלפון וכתובת מייל, במטרה שסוכן נסיעות יחזור אליו לסגירת ההזמנה. כשנכנסים לאתר ומשאירים פרטים זה נכנס לדטה בייס. בהצטרפות על ידי הזנת הפרטים, ישנה אפשרות ללקוח להסכים לקבל חומר שיווקי, ובמקרה הזה התובעת לא הביעה הסכמה.

23. הנתבעת הציגה קובץ רישומים מתוך הלוגים שנרשמו במערכות הנתבעת(נ/1). בקובץ רשומה כתובת הדואר האלקטרוני של התובעת, מספר הטלפון הנייד שלה, והתאריכים 20.3.2018 ו- 24.3.2018 שהם המועדים בהם, לטענת התובעת, התובעת נרשמה לאתר.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

24. סמנכ"לית הנתבעת, הגב' מיטל להט, הסבירה בעדותה כיצד נוצרת הרשומה במסד הנתונים "כשמשמש מגיע לאתר ומשאיר ליד הכוונה ליד זה לקוח שראה טיסה או חופשה שהוא מעוניין בה באתר שלנו, השאיר פרטים במטרה שסוכן נסיעות יחזור אליו לסגירת ההזמנה. זה נכנס לדטה בייס של החברה (נ/1) לי אין גישה לדטה בייס... אין לי שום יכולת לבצע שינויים בדטה בייס " (עמוד 10 לפרו' שורות 25-33).

"מה שבצעם מוצג בפני בית המשפט נ/1 המשמעות של זה שאותה גברת נופר פנתה ב- 20.3.2018, השאירה את המייל שלה, ומספר הטלפון שלה במסגרת הליד. יש פה פעמיים שהשאירה התובעת ליד בטווח של יומיים בנ/1 ביום 20/3/2018 וביום 24/3/2018 ועוד פעם אני חוזרת שכאשר מישהו משאיר ליד אוטומטית הנתונים שלו רשמים בדטה בייס של החברה, אין איפה לדעת בהם, לשנות.

לשאלת בית המשפט את הפרטים של המייל, טלפון, זה אך ורק באמצעות השארת פרטים של הלקוח? אני משיבה, נכון. אין לנו דרך לאתר את הנתונים או להכניס אותם באופן פרו אקטיבי יזום על ידנו". (עמוד 11 לפרו' הדיון שורות 1-10).

25. לטענת הנתבעת לאחר שהתובעת השאירה פרטים באתר היא פעלה בהתאם להוראות החוק והודיעה לה ביום 5.8.2019 באמצעות מייל עם הודעה מקדימה (נספח א לכתב הגנה) "הי, זו דור מטרוליסט, ראיתי שביצעת אצלנו הזמנה/פניה בעבר והייתי שמחה להתחיל מעתה לשלוח לך עדכונים על הצעות אטרקטיביות לחופשה לחו"ל, לכתובת שעדכנת אצלנו. במידה ואינך רוצה, יש להקליק כאן" בתחתית המייל מצוין הסר/דווח כספאם".

26. בהודעה זו הודיעה הנתבעת לתובעת, בהתאם להוראות החוק, כי בכוונתה לעשות שימוש בכתובת הדוא"ל שלה, לשם משלוח הודעת פרסומת, תוך מתן אפשרות לסרב לקבלת ההודעות ולמנוע משולחן מראש. נציג הנתבעת הציג בבית המשפט קובץ אקסל (נ/2) בו מצוינים כל המשולחים שנשלחו לתובעת-תאריך, שעה, מתי הקובץ נפתח, ושם. המשלוח שנשלח ביום 5.8.2019 מופיע בתחתית העמוד ומודגש באדום ולידו צוין " מייל לאנשי קשר: לא מאושר לשיווק".

27. הגב' להט נשאלה לגבי ההודעה המקדימה אשר צורפה כנספח א' לכתב ההגנה ולא צויין בה המועד שנשלח ולמי היה ממוען היא השיבה: "לכל מייל שאנו מוציאים יש איזשהו כותרת שעל פיה זה מסומן. למייל יש כותרת. הכותרת הייתה מייל לאנשי קשר. זה סימן שלנו...כשאנחנו הכנו את המייל הזה שמנו אותו בצורה ספציפית שזה מייל לאנשי קשר שלא היו מאושרים לשיווק, אנחנו בעצם הכשרנו אותם. לשאלת בית המשפט כשרשום מייל לאנשי קשר, אני משיבה אני יודעת שזה המייל הראשון".

28. הגב' להט הסבירה בעדותה שאין לה גישה לדטה בייס, וכאשר היא צריכה לשלוח נתונים מהדטה בייס היא פונה למפקחים לצורך הוצאת שאילתא (כתובת מייל למשל) (פרוט' עמ' 10 ש' 28-29) "אני פונה למתכנתים

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

יש להם הרשאה, אני יכולה לייצר נזק, אני פונה אליו ואומרת לו שאני צריכה את הפרטים, השורה התחתונה אין לי שום יכולת לבצע שינויים בדטה בייס" (עמוד 10 שורה 32).

29. הנתבעת העידה מטעמה גם את מר יניר סבן – סמנכ"ל מכירות באקטיב אשר העיד כי "הלקוח בעצם ביקש מאיתנו לשלוח מהדטה בייס את כל ההתנהלות במיילים שיש בדטה בייס בהיסטוריה מהמייל הראשון עד המייל האחרון שנשלח..." (עמוד 11 לפרו' שורות 31-32) "ניתן לראות מהטבלה שהגברת אשר קיבלה איקס מיילים.. אני יודע שב5.8 נשלח מייל". (עמוד 12 לפרו' שורות 13-30).

30. התנהלות הנתבעת באיסוף נתוני לקוחותיה תוארה בפירוט בכתב ההגנה ובעדותה נמצאה כנה ומהימנה. בפלט הנתונים צוינה רשומת הנתונים של התובעת כתובת הדואר האלקטרוני שלה, מספר נייד ותאריכים ותובעת אישרה שאכן אלה פרטיה בעדותה (עמוד 2 לפרו' הדיון שורות 18-19).

31. בכתב ההגנה ובעדות הנתבעת הוסבר בפירוט כיצד הנתבעת מקבלת את המידע מלקוחותיה ויוצרת את רשימות אנשי הקשר/התפוצה. הנתבעת שלטה בתהליך, בכללים, בדרך איסוף הנתונים ובדרכי הרישום וההפקה של פלט הנתונים. התובעת לא הביאה כל ראיה שיש בה לעורר חשש שהשאלתה זויפה או שפלט הנתונים לא משקף את איסוף הנתונים שמבצעת הנתבעת.

32. המסמך הני"ל, מוכיח, אפוא, שהתובעת נרשמה לאתר ביוזמתה ובהעדר הודעת סירוב להודעה המקדימה נתנה למעשה את הסכמתה לקבלת דברי פרסומת מאת הנתבעת. לאור המקובץ, אני קובעת שהנתבעת הרימה את הנטל להוכיח שהתובעת נרשמה לאתר הנתבעת ביוזמתה ושהיא מסרה לנתבעת את כתובת הדוא"ל שלה ואת הסכמתה לקבלת דברי הפרסומת.

33. איני מקבלת את טענת התובעת כי לא השאירה פרטים בשום שלב, וייתכן והם נרכשו ממאגרי מידע. בכתב ההגנה ובעדות הנתבעת הוסבר בפירוט כיצד הנתבעת מקבלת את המידע מלקוחותיה ויוצרת את רשימות אנשי הקשר. הנתבעת שלטה בתהליך, בכללים, בדרך איסוף הנתונים ובדרכי הרישום וההפקה של פלט הנתונים. התובעת לא הביאה כל ראיה שיש בה לעורר חשש שהרשומה זויפה או שפלט הנתונים לא משקף את איסוף הנתונים שמבצעת הנתבעת.

34. הקבצים הני"ל (נ/1 ו-נ/2), מוכיחים, אפוא, שהתובעת נרשמה לאתר ביוזמתה כמפורט להלן, טענת התובעת, לפיה היא לא נרשמה לאתר הנתבעת, וכן טענתה, כי לא קיבלה את ההודעה המקדימה אשר צורפה כנספח א' לכתב ההגנה, נמצאו לא מהימנות.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

35. לאור המקובץ, אני קובעת שהנתבעת הרימה את הנטל להוכיח שהנתבעת נרשמה לאתר הנתבעת ביוזמתה ושהיא מסרה לנתבעת את כתובת הדוא"ל שלה אשר בעקבותיה הודיעה לה הנתבעת כי הפרטים שמסרה ישמשו לצורך משלוח דבר פרסומת מטעמה, בהעדר הודעת סירוב מטעמה.

הודעת סירוב

36. השאלה כעת שעל בית המשפט להידרש לה היא האם אפשרויות ההסרה מרשימת התפוצה שהציגה הנתבעת עומדות בדרישות הוראות חוק התקשורת.

37. הוראות החוק הרלבנטיות מצויות בסעיף 30א(ד)(1) לחוק התקשורת אשר קובע, כך: "הסכים הנמען לקבל דברי פרסומת לפי הוראות סעיף קטן (ב) או לא הודיע על סירובו לקבלם לפי הוראות סעיף קטן (ג), רשאי הוא, בכל עת, להודיע למפרסם על סירובו לקבל דברי פרסומת, דרך כלל או מסוג מסוים, ולחזור בו מהסכמתו, ככל שניתנה (בסעיף זה - הודעת סירוב); הודעת הסירוב לא תהיה כרוכה בתשלום, למעט עלות משלוח ההודעה; הודעת הסירוב תינתן בכתב או בדרך שבה שוגר דבר הפרסומת, לפי בחירת הנמען";

38. סעיף 30א(ה)(1)(ג)(1) לחוק התקשורת מוסיף על האמור וקובע, כך: "זכותו של הנמען לשלוח, בכל עת, הודעת סירוב כאמור בסעיף קטן (ד), ודרך אפשרית למשלוח הודעה כאמור שהיא פשוטה וסבירה בנסיבות העניין, ואם דבר הפרסומת משוגר באמצעות הודעה אלקטרונית - כתובת תקפה של המפרסם ברשת האינטרנט לצורך מתן הודעת סירוב".

39. כלומר, בהתאם להוראות אלה, המפרסם צריך לאפשר לנמען להודיע על סירוב לקבל דברי פרסומת באמצעות הדרך בה שוגר דבר הפרסום; כאשר הדרך למשלוח ההודעה צריכה להיות פשוטה וסבירה וכאשר מדובר בפרסום באמצעות דוא"ל - באמצעות כתובת תקפה של המפרסם.

40. לטענת הנתבעת, היא העמידה שלוש אפשרויות תקפות להסרה מרשימת תפוצה ועל כן היא עומדת בהוראות הדין:

41. אחת- באמצעות השב למייל NO REPLY ממנו התקבלה הודעת הפרסומת.
שניה- הסרה באמצעות לחצן "הסר";
שלישית- איתור כתובת המייל באתר של הנתבעת באמצעות השארת פרטים ב"אנשי קשר"(עמוד 17 לפרוטוקול שורה 30).

האם עמדה הנתבעת בהוראות חוק התקשורת בכל הנוגע לדרכי הסרה מרשימת תפוצה?

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

42. בהתייחס להוראות החוק קבע בית המשפט המחוזי בע"א (ת"א) 2207-10-18 שופמינד בע"מ נ' סינטיה אברהם (23.1.2019) ("ענין שופמינד") כי "בהתאם ללשונו הברורה של הסעיף, הכתובת התקפה צריכה להופיע באופן בולט וברור שאין בו כדי להטעות".

43. ראשית נתמקד בשאלה האם כתובת מסוג NO REPLY אשר מופיעה בראש כל אחת מההודעות הפרסומת שנשלחו על ידי הנתבעת, מהווה הזדמנות נאותה להסרה?

44. לטענת התובעת, במקרה הנדון לא ניתן היה להשיב בהודעה חוזרת למייל ממנו נשלחה ההודעה, שכן כתובת משגר דבר הפרסומת הינה noreply.

45. בע"א (מחוזי ת"א) 2207-10-18 שופמינד בע"מ נ' סינטיה אברהם (פורסם בנבו, 23.01.2019) נקבע:

"כאשר הודעות הפרסומת מתקבלות מכתובת מייל מסוימת wshops, ובהודעת הפרסומת צוין מפורשות כי כתובת דואר אלקטרוני זו אינה נבדקת וגם כי אין אפשרות להגיב על תשובות שנשלחות לכתובת דואר אלקטרוני זאת, ובכל זאת כאשר עושים השבה משתנה המייל לכתובת אחרת noreply שהיא מסתבר תיבה פעילה (לגרסת שופמינד עצמה), ברור כי אין מדובר בפרט שמצוין בהודעה באופן בולט וברור שאין לומר כי אין בו להטעות. נהפוך הוא – יש בכך כדי להטעות."

46. במקרה אחר, בת"א"מ (שלום ת"א) 22524-04-18 אוריאל רז נ' רונית זרעוני (חריבי סטודיו לאנימציה) (פורסם בנבו, 20.12.2018), אמר בית המשפט:

אינני מקבל את טענת ההגנה של הנתבעת כי יש לזקוף לחובתו של התובע אשם תורם משום שהתובע לא עשה שימוש בלינק הייעודי להסרתו. כתובת המייל של הנתבעת ממנה שלחה הנתבעת את ההודעות, איננה מסוג no reply. מדובר בכתובת דואר של הנתבעת אשר ניתן לשלוח בה דואר יוצא וגם לקבל בו דואר נכנס.

47. ובת"ק (תביעות קטנות י-ם) 3114-12-16 אביחי כהן נ' ג'יטי גטאקסי סרוויס ישראל בע"מ (פורסם בנבו, 02.01.2018), ציין בית המשפט:

במקרה הנדון לא ניתן היה להשיב בהודעה חוזרת למייל ממנו נשלחה ההודעה, שכן כתובת משגר דבר הפרסומת הינה noreply.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 20-01-9571 אשר נ' טרווליסט בע"מ

48. מפסיקות אלו ניתן ללמוד כי מענה לכתובת שהיא noreply היא כזו שלא ניתן לקבל בה מיילים חוזרים וכי ברור שאין להשיב לכתובות מסוג זה.

49. במקרה זה ובהתאם לפסיקה, כתובת Noreply היא, ככלל כתובת שכשמה כן היא: אין להשיב לה, משום שהנמען לא יקבל בה דברי דואר. על כן, לא היה מקום לשלוח תשובה לכתובת.

50. נוכח האמור, אין די בציון כתובת דוא"ל "NOREPLY" כמענה על דרישת המחוקק [בסעיף 30א\(ד\)\(1\)](#) וסעיף [30א\(ה\)\(1\)\(ג\)\(1\)](#) שצירופם מחייב את המדוור לספק באופן בולט וברור כתובת תקפה לשם משלוח הודעת סירוב.

האם כפתור "הסר" מהווה כתובת תקפה לקבלת בקשת הסרה?

51. בפסק דין שופמינד נקבע כי "כפתור הסרה הנכלל בהודעת ספאם אינו עונה על דרישות החוק לצורך הודעת הסרה. בנסיבות בהן הכתובת המתגלית בלחיצה על כפתור ההסרה היא noreply ובשים לב לכיתוב בהודעה והעובדה שכאשר לוחצים על "השב" הכתובת המופיעה היא גם אותה כתובת noreply, הרי שלא ניתן לקבוע, בנסיבות אלה, כי הקישור מוביל לכתובת תקפה שעונה על דרישות החוק - כתובת בולטת, ברורה ושאינה בה להטעות. זאת ועוד; נציגת שופמינד העידה ברורות כי בהודעות הפרסומת אין כתובת תקפה, והוסיפה כי באתר יש כתובת כזו (עמ' 53 לפרוטוקול הדיון מיום 6.6.18 שורות 24-30).

52. על לחצן הקישור אמר בית המשפט העליון, ב [רע"א 1954/14 אילן חזני נ' שמעון הנגבי \(סיתונית מועדון דאיה ורחיפה במצנחים\)](#) [פורסם בנבו] מיום 04/08/14, בין השאר:

"אין אף מקום לתמרץ את הנמענים לבצע opt-out ולשאת בעלויות הכרוכות בכך, משנדחה מודל זה על ידי המחוקק. לכך יש להוסיף כי במצב כזה הנמען אינו יודע אם ההודעה שנשלחה לו היא ממקור אמין ובטוח, ואם יסיר את עצמו הוא עלול לחשוף את עצמו לסיכון של הידבקות בוירוס ולנזק נוסף."

53. לפיכך, דרך זו של משלוח הודעת סירוב אינה לגיטימית.

באשר לחלופה השלישית - איתור כתובת מייל תקפה באתר של הנתבעת

לאחר שנעשה ניסיון באולם ביהמ"ש לאתר כתובת מייל תקפה באתר של הנתבעת, ללא הצלחה, אישר נציג הנתבעת בדיון "כתובת, מייל וטלפון.. לא מצוינים" (עמוד 17 לפרוטוקול הדיון שורה 30-31).

שילובן של הוראות החוק מלמד שלא קיימת דרישה ולפיה ניתן להשיב בהודעה חוזרת דווקא. די בכך שצוינה בדבר הפרסומת כתובת תקפה של המפרסם ברשת האינטרנט שאליה ניתן להשיב. ואולם, הדרישה כי התובעת תאתר את כתובת המייל

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

באתר של הנתבעת איננה עומדת במבחן המציאות לנוכח העדר ציון כתובת תקפה לא בדבר הפרסומת ולא באתר כולו, ואף אינה יכולה לעמוד בדרישות הוראות החוק כאמור, ולא ניתן להסתמך עליה כמקיימת את החלופות הקבועות בסעיפי החוק, לאור הדרישה להציג כתובת דוא"ל תקפה באופן בולט וברור.

54. קביעת דרך בלתי אפקטיבית להסרה כמוה כהימנעות ממתן האפשרות להסרה (ראה 19687-07-19 מאירי נגד גלובס פבלישר).

55. העדרה של כתובת תקפה כאמור הינו בניגוד להוראת [סעיף 30א\(י\)](#) בחוק התקשורת הקובע כי ככל שהופרו הוראות סעיף זה – רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים הנתבעים בתביעה דן.

די בכך על מנת לקבל את התביעה ולחייב את הנתבעת בתשלום פיצויים כאמור לעיל.

לסיכום עניין זה:

56. אשר על כן, הגעתי לכלל מסקנה שכל ההודעות שנשלחו לתובעת על ידי הנתבעת מהוות הפרה של הוראות הדין.

שיעור הפיצוי

57. באשר לשאלת גובה הפיצוי הכספי; כל הודעה מהווה הפרה עצמאית של הוראות חוק התקשורת.

58. בית המשפט רשאי לפסוק פיצוי בסכום של עד 1,000 ₪ בגין כל הודעה. גובה הפיצוי שייפסק נתון לשיקול דעת בית המשפט, ועליו להביא בחשבון, בין היתר, את היקף ההפרה, עידוד הנמען לממש את זכויותיו, אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו. ההלכה הפסוקה מורה שנקודת המוצא היא שתביעה בגין הפרה בודדת תזכה את התובע במלוא הסכום הקבוע בחוק התקשורת כדי שתושג התכלית ההרתעתית. ככל שמספר ההודעות עולה, כך גדלה התקרה שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא מעבר לכך ([רע"א 1954/14](#) אילן חזני נ' שמעון הנגבי (סיתונית מועדון דאיה ורחיפה במצנחים), 4.8.14) עוד נקבע בפסיקה כי אין חובה לערוך חישוב אריתמטי מדויק של סכום פיצוי בגין כל הודעה בנפרד, וכי ניתן לפסוק פיצוי גלובאלי ([ע"א 2207-10-18](#) שופמינד בע"מ ואח' נ' אברהם ואח' 23.1.19), כאשר בין יתר השיקולים בקביעת גובה הפיצויים יש לבחון גם את התנהלות הנפגע ([רע"א 1868/16 ישי רז נ' עופר האפרתי](#) (19.6.16); [רע"א 2904/14](#) זיו גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (27.7.14); [רע"א 9162/16 יונג עזרא נ' הזנק להצלחה בע"מ](#) (5.1.17)).

59. ביישום למקרה דן;

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

עסקינן בפרסום מסחרי שאינו פוגעני ללקוחה של הנתבעת, שמסרה את פרטיה לנתבעת בעת משא ומתן עמה. הפרסום אף קשור לשירותים הניתנים לתובעת על ידי הנתבעת, באופן שמשליך על קביעת גובה הפיצוי. כן יש להתחשב בעובדה שהנתבעת סברה שפרסום זה נעשה בהתאם להוראות הדין.

כן מוצאת אני לנכון להתייחס להתנהלות התובעת, עורכת דין בעלת ידע בתחום הספאם, אשר טוענת שההודעות שקיבלה פגעו בפרטיותה, אבל מנגד מהראיות שהוגשו עולה כי מרבית מההודעות לא נפתחו בזמן אמת אלא אך בדיעבד ורק לצורך הגשת התביעה. ככל ואכן נפגעה פרטיותה, מצופה היה אפוא שתנקוט התובעת במאמצים על מנת להסיר את הפגיעה האמורה. חרף האמור, התובעת בחרה לפנות לראשונה במכתב ביום 13.11.2019 במכתב מפורש לאחר שנשלחו 25 הודעות מטעם הנתבעת.

הימנעות מפעולה שכזו אינה מכשירה את ההפרה שביצעה הנתבעת ואף אינה שוללת את זכות התובעת לקבלת פיצוי כספי, אולם היא משפיעה על היקף הפיצוי, שכאמור לעיל, נבחן בהתאם לנסיבות המקרה הרלוונטי.

לא התעלמתי מטענות התובעת בדבר הקשיים באיתור כתובת דוא"ל או מספר טלפון עדכני של הנתבעת. בשולי הדברים אך לא בשולי החשיבות; מצאתי לנכון ליתן את הדעת על התנהלות הנתבעת, אשר עד למועד זה הוגש נגדה 4 תביעות לבית משפט אשר כולן הסתיימו ללא פסק דין מנומק.

לאחר ששקלתי את השיקולים הצריכים לעניין בהתאם למתווה שהוצג, ובחנתי את ההודעות, ונתתי דעתי לשיקול ההרתעה בשים לב לכך שאין המטרה לגרום לקריסת עסקה של הנתבעת אשר מצויה בתקופה זו במשבר לנוכח מגיפת הקורונה וכי כל עובדי הנתבעת מצויים בחל"ת, ויחד עם זאת כן להוביל להתרעה יעילה שביית המשפט משוכנע כי די בסכום שייפסק כדי שהעוסק יפנים את תוצאות מעשהו, גם אם נעשו במעשה מכוון וגם אם על דרך המחדל; מצאתי לנכון לחייב את הנתבעת בסך כולל של 17,500 ₪.

60. הנתבעת תישא בנוסף לסכום האמור גם בהוצאות התובעת בסך של 1,000 ₪ סך הכול תשלם לתובעת סך של 18,500 ₪ תוך 30 יום, אחרת יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 9571-01-20 אשר נ' טרווליסט בע"מ

ניתן היום, ט"ז אב תש"פ, 06 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

טל כהן אלימלך, רשמת בכירה

